

NÄKÖKULMIA RAAMATUNKÄÄNNÖSTYÖHÖN TANSANIASSA – LISÄTIETOSIVUT

1. Dia

Powerpoint-esityksen aloitusdia

2. Dia

Mikä Pipliaseura?

Suomen Pipliaseura toimii maailmanlaajuisesti osana Yhtyneiden Raamattuseurojen verkostoa. Työtä tekevät paikalliset pipliaseurat, joiden työntekijät tuntevat paikalliset olosuhteet sekä yhteistyökumppanit ja puhuvat paikallista kieltä äidinkielenään.

Ekumeeninen järjestö: Pipliaseura toimii ekumeenisella pohjalla. Monet kirkkokunnat ja yli puolet evankelis-luterilaisista seurakunnista ovat Pipliaseuran jäseniä.

3. Dia -

Pipliaseuran työn kautta

-tavoitetaan ihmiset heidän omalla kielellään

-luodaan pohja luku- ja kirjoitustaidolle

-vaikutetaan syrjiviin asenteisiin

-herätetään mielenkiintoa Raamattua kohtaan

Piplian työ keskittyy kolmeen työalaaan, jotka muuttavat maailmaa: raamatunkäännöstyö, lukutaitotyö ja raamatunkäyttö.

Usein raamatunkäännös on vähemmistökielille ensimmäinen kirjoitettu kirja ja näin ollen oman identiteetin elinehto. Raamatunkäännöstyötä seuraa usein lukutaitotyö ja kyseisen kielen aseman paraneminen.

Raamatunkäytön edistäminen tarkoittaa sitä, että Piplia tarjoaa Raamatun sisältöjä ymmärrettävästi, ajankohtaisesti ja matalalla kynnyksellä. Pipliassa halutaan, että Raamattuun on helppo tarttua, että se tuntuu läheiseltä ja omalta. Jokaisen on mahdollista löytää Raamatun sanoma itselleen sopivalla tavalla.

4. Dia -

5. Dia -

6. Dia

Raamatun kääntämisellä on valtavaa muutosvoimaa siellä, missä Raamattu on yksi ensimmäisiä omalle kielelle tehtyjä kirjoja. Se on luomassa kokonaista kirjallista kulttuuria ja vahvistaa vähemmistökielen puhujien asemaa yhteiskunnassa. Ennen kaikkea se välittää lukijalle tärkeän viestin: Jumala puhuu minunkin kieltäni!

7. Dia

- Kirkot valitsevat kääntäjät, joilla on hyvä oman äidinkielen osaaminen ja jonkinlaista koulutustaustaa.
- Raamatunkäännös tulee palvelemaan kaikkia kirkkoja, joten käännöstiimi on ekumeeninen. Tavoitteena on saada mukaan myös naisia.
- Yhtyneet Raamattuseurat (United Bible Societies, UBS) kouluttavat kääntäjät. Kääntäjillä tukena käännöstyön asiantuntijat, jotka ovat alkukielten asiantuntijoita ja kielitieteilijöitä.
- Käytössä moderni tekniikka mm. Paratext-käännösohjelma.
- Raamatunkäännöstyö on moniammatillista ja ammattimaista, pitkäjänteistä työtä.

8. Dia **Raamatunkäännöstyötä Tansaniassa**

Useaan kieliryhmään kuuluvat kirkot ovat pyytäneet Tansanian Pipliaseuralta uusia raamatunkäännöksiä. Näihin kieliryhmiin kuuluvat njamwezin, asun, fipan ja njihan puhujat.

Aiemmin asun, njamwezin ja njihan kielille käännetyt Uudet testamentit on julkaistu 1950- ja 1960- luvuilla ja ovat kieleltään vanhentuneita. Fipan kielelle vuonna 1988 julkaistussa Uudessa testamentissa on puolestaan vaikutteita useasta alueella puhuttavasta kielestä, ja kieliyhteisö on siksi pyytänyt siitä korjatun version.

9. Dia **Kuva Dar es Salamista**

Tansanian asukasluku on noin 65,5 milj. ihmistä. Väestön keski-ikä 18,2 vuotta. Miesten lukutaitoisuus (85,5 %) on korkeammalla tasolla kuin naisten (78,2 %). Koulukielinä ovat swahili ja englanti, ylemmillä asteilla pääosin englanti. Yleensä

kielivähemmistöjen keskuudessa lukutaidottomuus on suurempaa kuin valtakielen puhujien parissa.

Suurimmat uskonnot: kristittyjä väestöstä on 63 %, muslimeja 34 %

Lähde: CIA World Factbook

10. Dia

Suomen Pipliaseura tukee käännöstyötä kaikissa näissä hankkeissa. Käännöstyön asiantuntija **Chris Pekka Wilde** toimii kääntäjien kouluttajana ja käännösten konsulttina eli lopullisena tarkastajana.

Käännöstyössä noudatetaan menetelmää, jossa kääntäminen jaetaan neljään peräkkäiseen vaiheeseen.

1. Kääntäjä laatii tekstistä raakakäännöksen
2. Tämän jälkeen kääntäjän kollegat tarkistavat raakakäännöksen sisällön ja kieliasun. Näin varmistetaan, että käännöksen kieli vastaa sovittuja käytänteitä ja normeja.
3. Seuraavaksi kielenhuollettua käännöstä testataan valikoidun kommentointiryhmän avulla. Testauksen avulla pyritään varmistamaan, että tavallinen lukija ymmärtää käännöksen.
4. Kun testauksen yhteydessä havaitut ongelmat on korjattu, käännöskonsultti tarkistaa käännöksen Raamatun alkukielistä tekstiä vastaan, jolloin korjataan mahdolliset ongelmat tai puutteet. Tämän jälkeen voidaan käännöksen katsoa olevan valmis.

Lopuksi käännös siirtyy kirkkojen käsiteltäväksi ja hyväksytään niissä käyttöön.

11. Dia

Käännöstyön asiantuntija Chris Pekka Wilde on työskennellyt kääntäjien kanssa niin etänä kuin paikan päällä Tansaniassa. Koulutuksessa on kiinnitetty huomiota käännösperiaatteisiin ja Paratext-ohjelman käyttöön.

Kääntäjille on pidetty työpajoja, joissa on perehdytty joidenkin tiettyjen kirjakokonaisuuksien esim. Mooseksen kirjojen kääntämiseen.

Kääntäjät ovat myös osallistuneet useisiin Yhtyneiden Raamattuseurojen (UBS) järjestämiin kääntäjäkoulutuksiin, niin etänä kuin myös paikan päällä Nairobissa.

12. Dia

Leah Kiloba toimii Tansanian Pipliaseurassa käännöskoordinaattorina. Hänen vastuullaan on neljän eri kielen käännöstyö, tiimien johtaminen ja raportointi.. Unelmatyössään olevan Leahin työtä ohjaa vahva kutsumus.

– Raamatunkääntäminen on minun juttuni. Jumalan työn tekeminen on minulle kaikkein tärkeintä. Haluan auttaa kääntäjiä niin paljon kuin pystyn, Kiloba sanoo.

Koulutukseltaan Leah Kiloba on käännöstieteiden maisteri.

13. Dia

Raamatunkäännös avautuu aina omalla kielellä parhaiten, siitäkin huolimatta, että vähemmistökielinen henkilö osaa puhua ja lukea myös valtakielillä.

Asunkielinen raamatunkääntäjä Imani Chediel Mgonja kuvaa dian sitaatissa oman ajatuksensa Raamatun merkityksestä.

14. Dia -

15. Dia Esimerkki raamatunkäännöstyön arjesta

Uusissa raamatunkäännöksissä on tavoitteena välittää Raamatun alkutekstien sanoma lukijalle siten, että merkitys avautuu tuoreena ja ymmärrettävänä nykykielellä. Kääntäjät joutuvat painimaan terminologian kanssa, miettimään, millaisia sanoja ja termejä käytetään, jotta sanoma avautuu kussakin kontekstissa oikein.

16. Dia Tule mukaan!

– Haluan kiittää kaikesta tuesta ja esirukouksista. Muistakaa meitä rukouksin, että työ sujuu hyvin loppuun saakka, Leah Kiloba, käännöstyön johtaja, lähettää terveisiä Suomeen.

Tule mukaan myös lahjoittamaan raamatunkäännöstyölle Tansaniassa! Kiitos tuestanne!

17. Dia Teoista sanoihin, sanoista tekoihin.

Powerpoint-esityksen päätösdia.